

El dret a decidir... sobre el finançament

OPINIÓ

COM ENCARA EL NOU GOVERN
VALENCIÀ LA QÜESTIÓ DEL
FINANÇAMENT SERÀ
ABSOLUTAMENT CLAU PER A LA
VIABILITAT DE LA SEUA ACCIÓ I PER A
LA SEUA CREDIBILITAT

Els valencians hem triat canviar el Consell i els governs locals de la major part de municipis del país després de vora dos dècades de domini del Partit Popular. Més enllà de la previsibilitat del desenllaç, així com del fet que més aviat que tard hauríem de tenir un acord entre les forces que componen l'actual majoria, resta ara determinar en què haurà d'ocupar-se el nou Govern.

Hi ha moltes coses a fer, des de desenrutar fins a posar en marxa de nou el país i la seua economia. N'hi ha algunes que no costen diners –per exemple, fer exhibició d'un cert tarannà o lluir semblant de Govern alfabetitzat-. D'altres, però, i enllà dels pedaços a curt termini, requereixen diners. És el cas de la millora dels sistemes educatiu, sanitari i assistencial, que encara que pot passar en part per tallar el dispendi i l'hemorràgia que suposen els concerts i les externalitzacions, però assolir nivells propis d'Europa occidental requereix també més ingressos.

S'ha de recordar que, en aquest sentit, els números de la Generalitat valenciana fan feredat. 2014 es va tancar amb 5.000 milions d'euros de dèficit més, fregant el rècord històric. I això, compte, després de les retallades. Resulta evident que cal reduir encara despesa sumptuària, però més per raons ètiques i estètiques que per la seua importància econòmica. També s'haurien d'apujar impostos a les rendes més altes –només recuperant successions i donacions i l'impost sobre el patrimoni, s'han calculat ingressos addicionals per valor de 500 milions d'euros– però encara fent un gran esforç no arribaríem a cobrir el pressupost actual. D'un pressupost més generós, per descomptat, no cal ni parlar-ne.

Resulta evident que alguna cosa falla si aquesta situació es produeix en

ANDRÉS
BOIX PALOP
@Andres_Boix

una Comunitat autonòmica que, a diferència d'altres, és contribuïdora neta a la solidaritat encara que està molt per sota –vora el 85%– de la mitjana de renda per càpita estatal. Una comunitat més pobra que altres, que, tot i això, rep molt menys diner dels que recapta a partir de l'esforç fiscal dels valencians. D'aquest problema que s'arrossega des de fa dècades ja tots n'hem sentit parlar. És l'eterna qüestió del finançament autonòmic.

Com encara el nou Govern valencià la qüestió del finançament serà absolutament clau per a la viabilitat de la seua acció –sense aquests diners hi haurà ben poc a fer– i per a la seua credibilitat –sense una actitud ferma de debò, la

seua imatge patirà de valent. Si algú es pensa que l'esquerra al poder pot repetir l'espectacle de submissió als Governos estatals –quan són del mateix color polític– o de reivindicació *verbenera* però buida de contingut real –quan qui mana a la capital són *els altres*–, com ha sigut tradicional fins ara –amb els resultats coneguts de fallida tècnica de la GVA–, sense que aquesta deixadesa es convertisca en una factura més, i ben pesada, que els electors giraran al Consell a les pròximes eleccions, és que no ha comprès bé la situació.

El dubte, senzillament, és com fer-ho. Demanar amb amabilitat, com ja sabem, no funciona a Madrid. Anar-hi amb els números i els deures fets, com hem vist darrerament, tampoc. Ens cal, doncs, una resposta política valenta. Si el nou Consell ha de fer boicot a tots els actes protocol·laris de l'Estat on estiga convidat en mostra de protesta per fer pales com de greu és la situació, es fa. Però, a més, i ja que el tema no s'ha resolt mai, el Govern i les Corts Valencianes podrien plantejar-se donar veu als ciutadans per decidir per on tirar. Cas que no hi haja finançament en la mitjana estatal, per exemple, es podria consultar a la ciutadania si vol tornar competències o directament un sistema de concert econòmic on els valencians, com a mínim, no estariem obligats a aportar a la solidaritat mentre continuàrem per sota de la mitjana. Perquè, si els representants a soles no ho tenen clar, potser la solució implica deixar parlar a la gent per tal de saber, com a mínim, si el poble valencià està d'acord amb aquesta situació i la veu tan normal com sembla que és vista a la resta d'Espanya. I, ja que estem, aprofitem la consulta per parlar una mica del tema, no?

Professor de dret administratiu a la Universitat de València